

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Порядок атестації здобувачів
наукового ступеня доктора філософії

ВИДАННЯ:2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Національного університету
«Одеська морська академія»

М.В. Міюсов

05 2023 р.

Обліковий примірник №__

ПОРЯДОК

атестації здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№ 2-03-106

ОДЕСА-2023

ЛИСТ ОБЛІКУ ЗМІН

№	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

1. Цей порядок розроблений на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1 липня 2014 року (в редакції від 31.03.2023);
- постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»;
- постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (далі – Порядок присудження ступеня доктора філософії, затверджений КМУ);
- постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502 «Зміни, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів»;
- наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

2. Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації разовою спеціалізованою вченою радою, утвореною закладом вищої освіти.

3. У цьому Порядку атестації здобувачів ступеня доктора філософії терміни вживаються в такому значенні:

голова разової спеціалізованої вченої ради (далі – голова разової ради) – особа, яка працює в Університеті за основним місцем роботи на посаді науково-педагогічного або наукового працівника і має науковий ступінь доктора наук та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача ступеня доктора філософії;

дисертація здобувача ступеня доктора філософії (далі – дисертація) – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана до захисту з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

здобувач ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка виконує у Університеті освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

інформаційна система Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – інформаційна система) – електронна інформаційно-комунікаційна система, що адмініструється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) та дає змогу створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі

щодо утворення разових спеціалізованих вчених рад, присудження ними ступеня доктора філософії та скасування рішень разових спеціалізованих вчених рад про присудження зазначеного ступеня;

офіційний опонент – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником і не працює в Університеті, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

публічна презентація наукових результатів дисертаційного дослідження – перший етап комплексу послідовних заходів задля оцінювання наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувача ступеня доктора філософії, встановлення рівня набутих ним знань, навичок та відповідних компетентностей;

разова спеціалізована вчена рада (далі – разова рада) – спеціалізована вчена рада, яка утворюється Університетом для розгляду та проведення захисту дисертації здобувача з метою її оцінювання та присудження ступеня доктора філософії;

рецензент – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником Університету, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

відповідальна особа – особа, яка призначається ректором Університету для здійснення організаційного супроводу діяльності разових рад;

ORCID ID – унікальний постійний цифровий ідентифікатор дослідника;

DOI (цифровий ідентифікатор об'єкта) – серійний номер, який використовують для постійної та унікальної ідентифікації об'єктів інтелектуальної власності будь-якого типу.

Інші терміни вживаються відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та «Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого КМУ».

4. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми, яка оформлюється відділом аспірантури та докторантури за формою, затвердженою Міністерством освіти і науки України;

2) отримує висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

3) звертається з письмовою заявою на ім'я ректора / проректора з науково-педагогічної роботи щодо призначення підрозділу (навчально-наукового інституту – ННІ) для проведення публічної презентації дисертації та отримання висновку про наукову новизну.

Заява попередньо погоджується з завідувачем аспірантури і докторантури.

До заяви додаються:

академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми;
дисертація в друкованому та електронному вигляді;
наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертаційного дослідження;
висновок наукового керівника (керівників).

5. Після призначення ННІ для проведення публічної презентації здобувач подає керівнику призначеного ННІ наступні документи:

дисертацію в друкованому та електронному вигляді;
наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертаційного дослідження;

академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми;
висновок наукового керівника (керівників).

6. Керівник призначеного ННІ:

організує первинну перевірку дисертації на доброчесність з використанням доступних у відкритому доступі інтернет-сервісів і систем та внутрішніх інформаційних ресурсів;

забезпечує організаційні заходи щодо засідання підпорядкованого ННІ для проведення публічної презентації (далі – засідання), а саме: видає розпорядження про дату, час та місце проведення засідання; визначає персональний склад учасників засідання із числа науково-педагогічних та наукових працівників з відповідної спеціальності, зокрема з тематики дисертаційної роботи; інформує про проведення засідання гаранта освітньої програми, за якою навчається здобувач, та контролює виконання власного розпорядження;

подає інформацію про дату, час та місце проведення засідання для проведення публічної презентації до відділу технічних засобів навчання для оприлюднення на web-ресурсі Університету.

Публічна презентація має бути проведеною не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви здобувача.

На засіданні можуть бути присутніми й інші особи (за бажанням), які з дозволу головуючого можуть висловлювати свої думки щодо дисертаційної роботи, наукової новизни та практичного значення її результатів.

7. На початку засідання зі складу учасників обирається Головуючий (обов'язково доктор наук) та секретар.

Головуючим не може бути науковий керівник здобувача.

Проведення публічної презентації та її обговорення здійснюється на принципах толерантності, доброчесності, об'єктивності та фаховості.

Результати обговорення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який приймається шляхом відкритого голосування учасниками засідання, підписується головуючим і секретарем засідання та затверджується директором ННІ.

На засіданні також формується пропозиція щодо складу разової ради. Пропозиція підписується головуючим і секретарем засідання та затверджується керівником ННІ.

Компетентність кандидатур до складу разової ради визначається відповідно до «Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого КМУ».

На основі наданих даних кандидатур до складу разової вченої ради формується електронний файл з інформацією про ORCID ID кожного кандидата, публікації та ключові слова до них, DOI (для публікацій починаючи з 2022 року).

Кожний учасник засідання має право викласти письмово окрему думку, в якій зазначає зауваження щодо дисертації, зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності та/або щодо процедури проведення засідання. Окрема думка додається до висновку про наукову новизну і є його невід'ємною частиною. Інформація про наявність окремої думки наводиться в тексті висновку.

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації готується та надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

Один примірник затвердженого висновку зберігається в документації директорату ННІ. Два примірники затвердженого висновку отримує здобувач.

Головуючий на засіданні ННІ та секретар несуть персональну відповідальність за процедуру та достовірність відображення результатів публічної презентації у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

8. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення наукових результатів дисертації за підсумками публічної презентації на засіданні ННІ:

керівник ННІ формує письмову заяву-клопотання про утворення разової ради на ім'я ректора, яку разом з пропозицією щодо складу разової ради та електронним файлом подає до науково-дослідної частини університету (НДЧ);

не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач формує заяву-клопотання про утворення разової ради на ім'я

голови вченої ради університету, де зазначає, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності, підтверджує, що до захисту подано остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова) та надає її до НДЧ.

До заяви-клопотання здобувач додає:

дисертацію в друкованому та електронному вигляді;
наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації;

академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми;

висновок наукового керівника (керівників);

висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, підписаний головуючим і секретарем засідання, де проводилася публічна презентація, та затверджений директором ННІ;

документальне підтвердження оплати послуги із захисту дисертації (для здобувачів, що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб).

НДЧ Університету залучає відповідальну особу до перевірки всіх наданих документів та погоджує внесення питання про утворення разової ради з проректором з науково-педагогічної роботи, який вносить питання створення разової ради до проекту порядку денного засідання вченої ради університету.

9. Вчена рада Університету не пізніше ніж протягом двох місяців з дня отримання заяви - клопотання здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб, дані про яких внесені до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, – голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ ректора.

10. Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради:

1) відділ технічних засобів навчання за поданням відповідальної особи оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та обігу документів для службового користування на офіційному веб-ресурсі Університету електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу та сервісу Центрального засвідчувального органу (czo.gov.ua)), та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-ресурс, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації;

2) відповідальна особа вносить інформацію про утворення разової ради до інформаційної системи;

3) здобувач передає друкований примірник дисертації, підписаний ним, до бібліотеки Університету;

4) голова разової ради готує листа з проханням про реєстрацію дисертації в Державній науковій установі «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» та передає відповідальній особі;

5) відповідальна особа подає листа з проханням про реєстрацію дисертації разом з її електронним примірником до Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» та вносить електронний примірник дисертації до локального репозитарію Університету.

11. Інформація про утворення разової ради вважається оприлюдненою з дня її внесення до інформаційної системи Національного агентства.

Відповідальна особа здійснює моніторинг ситуації щодо можливого виявлення порушень під час створення разової ради та інформує про його результати проректора з НПР університету та голову разової ради. За необхідності університет проводить усунення виявлених порушень шляхом внесення відповідних даних до інформаційної системи, або скасовує разову раду або знімає дисертацію з захисту за письмовою заявою здобувача.

У випадку необхідності внесення змін до складу разової ради процедура затвердження її складу повторюється.

У разі виявлення Міністерством освіти і науки України порушень Порядку присудження ступеня доктора філософії при утворенні разової ради, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової ради своїх обов'язків, протягом місяця з дня оприлюднення складу разової ради Університет вживає заходи щодо внесення змін до її складу, інформація про що вноситься до інформаційної системи Національного агентства.

У випадку скасування разової ради керівник ННІ збирає засідання інституту для визначення нових кандидатур до складу разової вченої ради.

12. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, протягом 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає голові разової ради рецензію, а кожен офіційний опонент – відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Реєстрація рецензій та відгуків здійснюється канцелярією Університету, після чого рецензії та відгуки надаються голові разової ради.

13. При поданні дисертації на розгляд до разової ради для захисту перевірка на наявність академічного плагіату у дисертації здійснюється з використанням регламентованого інтернет-сервісу уповноваженою особою

науково-дослідної частини Університету за письмовим поданням голови разової ради на ім'я проректора з НПР.

Відомості за результатами перевірки надаються голові разової ради, який приймає рішення про можливість продовження процедур щодо захисту.

У разі виявлення членами разової ради академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача рецензент зазначає про це у своїй рецензії, офіційний опонент – у відгуку.

14. Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку):

голова разової ради визначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації та подає клопотання ректору про видання відповідного наказу. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). На підставі наказу ректора інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-ресурсі Університету за поданням голови разової ради та вноситься до інформаційної системи відповідальною особою;

електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), надаються відповідальній особі, яка передає їх до відділу технічних засобів навчання для оприлюднення на офіційному веб-ресурсі Університету з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та обігу документів для службового користування, а їх копії за клопотанням здобувача надаються йому для ознайомлення.

15. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради.

Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Відділ технічних засобів навчання забезпечує можливість використання засобів відеозв'язку, зокрема особами з особливими потребами.

У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про його перенесення та формує пропозиції щодо нової дати. Нова дата засідання призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати. Голова разової ради подає клопотання ректору про видання наказу про нові дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Відповідальна особа на підставі наказу ректора оприлюднює інформацію про дату, час і місце проведення публічного

захисту дисертації здобувача на офіційному веб-ресурсі Університету та вносить її до інформаційної системи.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про зміну дати проведення захисту дисертації інформація про дату, час і місце проведення захисту дисертації оприлюднюється на офіційному веб-ресурсі Університету та вноситься до інформаційної системи за поданням клопотання голови разової ради.

16. Відділ технічних засобів навчання забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу або на офіційному веб-ресурсі університету, або на інших платформах, а також здійснює відеозапис трансляції захисту дисертації.

Якість і тривалість відеозапису трансляції захисту дисертації повинна бути достатньою для того, щоб повністю (без перерв) відтворити процедуру захисту дисертації, в тому числі, виступи здобувача та членів разової ради, наукову дискусію, а також голосування кожного з членів ради.

17. Кожен член разової ради під час захисту дисертації відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні здобувачу ступеня доктора філософії.

Разова рада приймає рішення шляхом відкритого голосування:

про присудження ступеня доктора філософії, якщо таке рішення підтримали не менше ніж чотири члени разової ради;

про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, якщо таке рішення підтримали два чи більше членів разової ради.

18. За результатами голосування оформлюється рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії за формою, затвердженою Міністерством освіти і науки України. Один примірник рішення підписується головою разової ради, скріплюється відбитком печатки Університету та передається до бібліотеки Університету, а другий примірник з підписами усіх членів ради вкладається в атестаційну справу здобувача. У разі проведення захисту дистанційно, рішення скріплюється електронними підписами членів разової ради.

В рішенні обов'язково зазначаються результати відкритого голосування членів разової ради.

19. Після захисту дисертації:

1) відділ технічних засобів навчання протягом трьох робочих днів за поданням голови разової вченої ради оприлюднює рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації на офіційному веб-ресурсі з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та документів для службового користування. Якщо Університет на своєму офіційному веб-

ресурсі не може оприлюднити відеозапис трансляції захисту дисертації, за поданням відповідальної особи відділ технічних засобів навчання оприлюднює відеозапис трансляції захисту дисертації на іншому веб-ресурсі з можливістю вільного перегляду та обов'язковим оприлюдненням посилання на своєму офіційному веб-ресурсі протягом 6 місяців;

2) відповідальна особа протягом п'яти робочих днів подає інформацію про результати захисту дисертації до інформаційної системи.

У разі зняття здобувачем дисертації з захисту відділ технічних засобів навчання за поданнями голови разової ради протягом трьох робочих днів з дати захисту дисертації оприлюднює інформацію про це на своєму офіційному веб-ресурсі, а також відповідальна особа подає її до інформаційної системи.

20. На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії Університет не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до диплома.

Диплом доктора філософії та додаток до диплома оформлюються за формою, затвердженою МОН, та видається Університетом здобувачеві.

21. Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії відповідальна особа додає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, засвідчену головою разової ради, до примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці Університету.

22. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, копія диплома та додатка, відеозапис трансляції захисту дисертації додається до особової справи здобувача.

Дисертація (разом з активним посиланням на неї в інформаційній системі), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, відеозапис трансляції захисту дисертації, оприлюднені закладом з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, повинні бути доступними для вільного перегляду не менш як шість місяців з дати набрання чинності рішенням разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

Відеозапис трансляції захисту дисертації, оприлюднений Університетом, повинен бути доступним для вільного перегляду не менше ніж шість місяців з дати набрання чинності рішенням разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

ЛИСТ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ з/ п	Дата	ПІБ і посада особи, яка виконує періодичну перевірку	Змінам підлягають	Підпис перевірник а

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ

ПІБ	Посада	Строк ознайомлен ня (за планом)	Підпис	Дата ознайомлення (за фактом)

--	--	--	--	--

ЛИСТ УЗГОДЖЕННЯ

ЧАСТИНА 1. Ідентифікація документу, переліку осіб та підрозділів, які узгоджують.

1.1. Документ, який підлягає узгодженню: Порядок підготовки наукових видань до публікації

1.2. Підрозділ, який несе відповідальність за розробку: Науково-дослідна частина

1.3. Виконавець: Нікольський В.В.

1.4. Термін виконання: не визначено

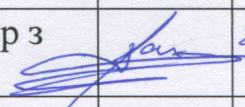
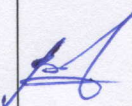
1.5. Документ, який підлягає узгодженню, з керівниками та підрозділами, наданими у стовпцях 1 та 3 таблиці частини 2.

Начальник науково-дослідної частини

(підпис)

25.05.2023

(дата)

		ЧАСТИНА 2. УЗГОДЖЕНО:				
ПІБ	Підлягає узгодженню	Посада	Підпис	Дата	Термін узгодження	Зауваження
1	2	3	4	5	6	7
Захарченко В.М.	Так/Ні	Проректор з НІПР		25.05.23		Так/Ні
Волков О.М.	Так/Ні	Завідувач відділу аспірантури і докторантури		25.05.23		Так/Ні
	Так/Ні					Так/Ні
	Так/Ні					Так/Ні
	Так/Ні					Так/Ні

В стовпчиках 2 і 7 викреслити непотрібне.